Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2026)0075

Europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej 2026

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej – 2026 r. (2025/2214(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 121, 126 i 136,

– uwzględniając Protokół nr 1 do Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i TFUE w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej,

– uwzględniając Protokół nr 2 do TUE i TFUE w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności,

– uwzględniając porozumienie paryskie przyjęte 12 grudnia 2015 r. podczas Konferencji Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu oraz cele zrównoważonego rozwoju ONZ,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 („Europejskie prawo o klimacie”)[1],

– uwzględniając Protokół nr 12 do TUE i TFUE w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu,

– uwzględniając Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego

[1] Dz.U. L 243 z 9.7.2021, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.

nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97[2],

– uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2024/1264 z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu[3],

– uwzględniając dyrektywę Rady (UE) 2024/1265 z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniającą dyrektywę 2011/85/UE w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich[4],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1173/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie skutecznego egzekwowania nadzoru budżetowego w strefie euro[5],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1174/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie środków egzekwowania korekty nadmiernych zakłóceń równowagi makroekonomicznej w strefie euro[6],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania[7],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 472/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi należącymi do strefy euro dotkniętymi lub zagrożonymi poważnymi trudnościami w odniesieniu do ich stabilności finansowej[8],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych

---

2 Dz.U. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
3 Dz.U. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj.
4 Dz.U. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj.
5 Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1173/oj.
6 Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1174/oj.
7 Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
8 Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/472/oj.

oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro[9],

– uwzględniając prognozę gospodarczą Komisji z wiosny 2025 r. opublikowaną 19 maja 2025 r.,

– uwzględniając prognozę gospodarczą Komisji z jesieni 2025 r. opublikowaną 17 listopada 2025 r.,

– uwzględniając Europejski semestr 2026 – pakiet jesienny Komisji z 25 listopada 2025 r.;

– uwzględniając monitor stabilności długu 2024 opublikowany przez Komisję Europejską 17 marca 2025 r.,

– uwzględniając komunikat Komisji z 19 marca 2025 r. pt. „Uwzględnianie wyższych wydatków na obronność zgodnie z paktem stabilności i wzrostu” (C(2025)2000),

– uwzględniając sprawozdanie roczne Europejskiej Rady Budżetowej za 2025 r. opublikowane 22 października 2025 r.,

– uwzględniając sprawozdanie Maria Draghiego z 9 września 2024 r. na temat przyszłości europejskiej konkurencyjności (sprawozdanie Draghiego),

– uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiej przedstawicielki Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 19 marca 2025 r. pt. „Biała księga w sprawie obronności europejskiej – Gotowość 2030” (JOIN(2025)0120),

– uwzględniając sprawozdanie Wspólnego Centrum Badawczego pt. „Measuring sustainable and inclusive wellbeing: a multidimensional dashboard approach” [Pomiar zrównoważonego i inkluzywnego dobrostanu: podejście oparte na wielowymiarowym zestawie wskaźników], opublikowane 28 stycznia 2025 r.,

– uwzględniając międzyinstytucjonalną proklamację Europejskiego filaru praw socjalnych z 13 grudnia 2017 r.,

– uwzględniając Deklarację z La Hulpe w sprawie przyszłości Europejskiego filaru praw socjalnych z 16 kwietnia 2024 r.,

– uwzględniając Zobowiązanie społeczne z Porto podpisane 7 maja 2021 r. przez Radę, Komisję, Parlament i partnerów społecznych,

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

---

9 Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/473/oj.

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Budżetową,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A10-0036/2026),

A. mając na uwadze, że europejski semestr odgrywa zasadniczą rolę w koordynacji i dostosowaniu polityki gospodarczej i budżetowej w państwach członkowskich w celu ochrony stabilności makroekonomicznej unii gospodarczej i walutowej oraz osiągnięcia sprawiedliwej społecznie transformacji w kierunku zrównoważonej gospodarki;

B. mając na uwadze, że zalecenia wynikające z europejskiego semestru w 2026 r. odegrają zasadniczą rolę w opracowywaniu krajowych i regionalnych planów partnerstwa, które państwa członkowskie mają przygotować;

C. mając na uwadze, że zalecenia dla poszczególnych krajów w ramach europejskiego semestru regularnie obejmują cięcia wydatków socjalnych, a jedynie w niewielkim stopniu odnoszą się do wzrostu dochodów;

D. mając na uwadze, że perspektywy gospodarcze pozostają niepewne ze względu na rosyjską inwazję na Ukrainę oraz niepewność spowodowaną polityką protekcjonistyczną, cłami i napięciami handlowymi, co ma negatywny wpływ na gospodarkę;

E. mając na uwadze, że zgodnie z prognozą gospodarczą Komisji z jesieni 2025 r. oczekuje się, że wzrost PKB w UE będzie zbliżony do wzrostu potencjalnego, przy pełnym zatrudnieniu i inflacji bliskiej poziomu docelowego, chociaż w niektórych państwach członkowskich inflacja pozostaje na wysokim poziomie;

F. mając na uwadze, że według prognoz Komisji, w latach 2025–2027 wzrost gospodarczy w całej UE wyniesie 1,4–1,5 %, podczas gdy w strefie euro tempo wzrostu ma być niższe (1,2–1,4 %); mając na uwadze, że wzrost potencjalny w UE ma spaść z około 1,5 % w 2024 r. do 1,3 % w 2027 r. (w strefie euro z 1,4 % do 1,2 %), głównie ze względu na niekorzystne trendy demograficzne;

G. mając na uwadze, że UE ma ogromne potrzeby inwestycyjne, m.in. istnieje konieczność zapewnienia dodatkowych rocznych inwestycji w wysokości 800 mld EUR, które w sprawozdaniu Draghiego uznano za niezbędne do zwiększenia konkurencyjności i produktywności Europy, z czego 450 mld EUR powinno zostać przeznaczone wyłącznie na transformację energetyczną, a według Instytutu Rousseau 260 mld EUR z tej kwoty powinno pochodzić ze środków publicznych; mając na uwadze, że w ramach planu ReArm Europe/Gotowość 2030 przewiduje się kolejne 800 mld EUR dodatkowych inwestycji na wydatki obronne; mając na uwadze, że tym celom inwestycyjnym nie towarzyszy ustanowienie nowych

źródeł dochodów własnych, co sprawia, że Unia nie dysponuje odpowiednią zdolnością fiskalną do realizacji założonych celów; mając na uwadze, że potrzeb tych nie można zaspokoić wyłącznie za pomocą finansowania publicznego;

H. mając na uwadze, że UE stoi w obliczu poważnych wyzwań, od nieustannych zagrożeń na jej wschodnich granicach w związku z rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie po niestabilność geopolityczną i niepewność w handlu, oraz że nadal istnieją długoterminowe wyzwania, takie jak transformacja ekologiczna i cyfrowa;

I. mając na uwadze, że TFUE ustanawia wartości odniesienia w wysokości do 3 % dla deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych i 60 % dla relacji długu do PKB; mając na uwadze, że deficyt nominalny UE i relacja długu publicznego do PKB w UE utrzymują się powyżej wartości referencyjnych; mając na uwadze różnice pod względem deficytu nominalnego i relacji długu publicznego do PKB w UE, przy czym sytuacja w poszczególnych państwach członkowskich jest diametralnie różna;

J. mając na uwadze, że Rada nie wszczęła żadnych procedur dotyczących nadmiernych zakłóceń równowagi makroekonomicznej od czasu ustanowienia tej procedury w 2011 r.;

K. mając na uwadze, że obecna Komisja zobowiązała się być „Komisją inwestycji” i liczy na wsparcie Parlamentu, jako współprawodawcy, w celu podjęcia znaczących działań, aby pobudzić inwestycje UE do poziomu współmiernego do potrzeb transformacji ekologicznej i cyfrowej; mając na uwadze, że Komisja nie przedstawiła jeszcze stosownej odpowiedzi na ogromne potrzeby inwestycyjne Unii, w szczególności w obliczu faktu, że Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) przestanie funkcjonować z końcem 2026 r.;

L. mając na uwadze, że dotychczasowe kryzysy, w tym pandemia COVID-19, dowiodły, iż wspólna i skoordynowana reakcja europejska wzmacnia Unię; mając na uwadze, że w konkurencyjnym środowisku geogospodarczym Europa może chronić swoje interesy i wartości wyłącznie przez jedność, co podkreśla konieczność solidnych ram polityki makroekonomicznej oraz jeszcze ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych i społecznych w ramach semestru europejskiego;

Perspektywy gospodarcze UE

1. zauważa, że w ciągu ostatnich pięciu lat UE musiała zmagać się z poważnymi wyzwaniami, w tym z pandemią COVID-19 i rosyjską nielegalną i nieuzasadnioną wojną w Ukrainie, co miało poważne skutki gospodarcze; zwraca uwagę na sprawność przyjęcia i skutki ogólnounijnych inicjatyw i instrumentów, które miały przeciwdziałać

gospodarczym i społecznym konsekwencjom wstrząsów zewnętrznych, w szczególności RRF oraz europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE);

2. zauważa, że zgodnie z prognozą gospodarczą Komisji z jesieni 2025 r. opublikowanej 17 listopada 2025 r. PKB UE ma wzrosnąć o 1,4 % w 2025 r. w porównaniu z 2024 r. i o 1,4 % w 2026 r.; zauważa, że przy tych prognozach UE wciąż odstaje pod względem oczekiwanego tempa wzrostu od USA i Chin; podkreśla, że pomimo poważnych wyzwań strefa euro i UE wykazały się odpornością;

3. zwraca uwagę, że potencjalny wzrost – będący wskaźnikiem tempa, w jakim gospodarka może się rozwijać bez nadmiernej inflacji – ma spaść z 1,5 % w 2024 r. do 1,3 % w 2027 r. w UE, oraz z 1,4 % do 1,2 % w strefie euro, na skutek spowolnienia wzrostu liczby ludności w wieku produkcyjnym; uznaje, że taki poziom potencjalnego wzrostu jest zbyt niski, by sprostać wyzwaniom stojącym przed europejską gospodarką w nadchodzących latach;

4. odnotowuje, że zgodnie z prognozą gospodarczą Komisji Europejskiej z jesieni 2025 r. łączny deficyt strefy euro ma wzrosnąć z 3,1 % PKB w 2024 r. do 3,2 % PKB w 2025 r.; zwraca uwagę, że przy obecnej polityce deficyt ma sięgnąć 3,3 % PKB w 2026 r.;

5. zwraca uwagę, że 12 państw członkowskich ma mieć deficyt przekraczający 3 % PKB w 2027 r., a10 państw członkowskich jest objętych procedurami nadmiernego deficytu;

6. zauważa, że według prognoz relacja długu publicznego brutto do PKB osiągnie 82,8 % w 2025 r. i wzrośnie do 83,8 % w 2026 r. i 84,5 % w 2027 r., co przekracza określoną w traktatach wartość referencyjną 60 % dla poszczególnych państw członkowskich; zauważa, że według prognoz dług publiczny w strefie euro ma wzrosnąć do 89,8 % w 2026 r. i do 90,4 % w 2027 r.; zauważa, że istnieją znaczne różnice między państwami członkowskimi, jeżeli chodzi o poziom zadłużenia;

7. wzywa państwa członkowskie do prowadzenia rozważnej polityki budżetowej w celu zapewnienia stabilności długu publicznego;

8. przypomina, że ekstremalne zdarzenia pogodowe mają istotny wpływ na finanse publiczne; zdaje sobie sprawę, że skutki i częstotliwość ekstremalnych zdarzeń pogodowych nasilą się w nadchodzących latach;

9. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że inflację w strefie euro – po tym, jak w październiku 2022 r. osiągnęła szczytowy poziom 10,6 % – obniżono do poziomu docelowego Europejskiego Banku Centralnego; zauważa jednak, że inflacja utrzymuje się na różnych poziomach w poszczególnych państwach członkowskich i w niektórych państwach

jest wyższa, na przykład w tych, w których występują sektory energochłonne; zauważa, że zarówno inflacja bazowa, jak i oczekiwania inflacyjne nadal utrzymują się powyżej zakładanego celu; podkreśla, że gospodarstwa domowe w Europie wciąż odczuwają skutki inflacji cen żywności i energii; zauważa, że inflacja wpływa nierównomiernie na grupy dochodowe i najbardziej dotyka gospodarstwa domowe o niskich dochodach;

10. wyraża zaniepokojenie, że niewystarczające inwestycje prywatne i publiczne mogą utrudniać zrównoważony wzrost gospodarczy i konkurencyjność w Europie oraz uniemożliwiać UE realizację wspólnych priorytetów określonych w programie strategicznym UE na lata 2024–2029; podkreśla, że państwa członkowskie muszą zintensyfikować wysiłki na rzecz usunięcia barier i uruchomienia większych inwestycji prywatnych zgodnie ze strategią Komisji na rzecz unii oszczędności i inwestycji; zwraca uwagę na polityczny cel Komisji, jakim jest uproszczenie ram regulacyjnych i znaczne zmniejszenie obciążeń administracyjnych w celu wspierania inwestycji prywatnych; podkreśla, że niezbędne są pilne inwestycje w badania i rozwój, infrastrukturę oraz innowacje, aby zwiększyć potencjalny wzrost UE; podkreśla, że kolejne wieloletnie ramy finansowe będą kluczowe nie tylko dla zapewnienia inwestycji publicznych, ale również dla wsparcia mobilizacji inwestycji prywatnych, i zwraca przy tym uwagę, że instrumenty finansowe i gwarancje budżetowe są potężnymi i skutecznymi narzędziami służącymi osiągnięciu najważniejszych celów polityki UE, a także gotowymi do wykorzystania ogólnounijnymi instrumentami finansowymi;

11. zauważa, że w europejskim sprawozdaniu makroekonomicznym Komisja przyznaje, że przystępność cenowa mieszkań jest kwestią makroekonomiczną i społeczną, w szczególności z uwagi na potencjalne ograniczenie mobilności pracowników i osłabienie wzrostu wydajności w perspektywie długoterminowej;

12. podkreśla, że spójna i ukierunkowana polityka przemysłowa ma zasadnicze znaczenie dla wspierania transformacji technologicznej UE i zapewnienia odpornych łańcuchów dostaw, a zarazem utrzymania konkurencyjnych rynków wolnych od zakłóceń;

13. zauważa, że średni wskaźnik zatrudnienia w UE osiągnął rekordowo wysoki poziom, odzwierciedlając dynamiczny rynek pracy w większości państw; zwraca uwagę na zintegrowanie ram konwergencji społecznej z europejskim semestrem; podkreśla, że model kształcenia i szkolenia zawodowego okazał się skuteczny w państwach członkowskich, które go wdrożyły; ubolewa nad dużymi różnicami w poziomie bezrobocia między państwami członkowskimi, szczególnie wśród osób młodych;

14. ponownie podkreśla znaczenie zapewnienia równych warunków działania na jednolitym rynku oraz apeluje do państw członkowskich o podejmowanie działań na rzecz jego pogłębienia przez znoszenie barier wewnętrznych;

Stosowanie zmienionych unijnych ram zarządzania gospodarczego

15. przypomina, że celem reformy ram zarządzania gospodarczego jest ich uproszczenie, zwiększenie ich przejrzystości i efektywności, z zapewnieniem większej odpowiedzialności krajowej i lepszego egzekwowania, a także poprawa ich zdolności do uwzględnienia niejednorodności sytuacji fiskalnej, długu publicznego i wyzwań gospodarczych oraz pomoc w sprostaniu średnio- i długoterminowym wyzwaniom, przed którymi stoi UE i jej państwa członkowskie, między innymi poprzez wspieranie antycyklicznej polityki fiskalnej;

16. podkreśla, że zgodnie ze zreformowanymi ramami zarządzania gospodarczego jednolitym wskaźnikiem operacyjnym służącym do monitorowania przestrzegania przez państwa członkowskie odpowiednich zaleceń Rady jest wzrost wydatków netto; podkreśla, że wiele państw członkowskich będzie nadal borykać się z niewystarczającą zdolnością fiskalną, aby zaspokoić znaczne potrzeby inwestycyjne; odnotowuje, że krajowa klauzula wyjścia (KKW) została już uruchomiona na potrzeby wydatków na obronność zaledwie rok po wejściu w życie nowych zasad jako krótkoterminowa reakcja na nadzwyczajne wydarzenia poza kontrolą danego państwa; podkreśla, że klauzula ta ma charakter tymczasowy, dotyczy wyjątkowych sytuacji krajowych i nie nadaje się do rozwiązywania długoterminowych problemów strukturalnych;

17. podkreśla, że Komisja rozszerzyła swoje uprawnienia dyskrecjonalne w ramach zreformowanych zasad zarządzania gospodarczego, w szczególności w kontekście procesu stanowiącego podstawę średniookresowych planów budżetowo-strukturalnych; zwraca uwagę na ustalenia Europejskiej Rady Budżetowej, zgodnie z którymi Komisja skorzystała z pewnego zakresu uznaniowości, kiedy opóźniała procedury nadmiernego deficytu lub rezygnowała z wszczęcia takich procedur; podkreśla, że równe stosowanie reguł fiskalnych UE ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania wiarygodności ram zarządzania gospodarczego, zapewnienia równego traktowania państw członkowskich oraz utrzymania spójnego i prawdziwie europejskiego podejścia;

18. odnotowuje ukierunkowane zmiany w unijnych ramach zarządzania gospodarczego opublikowanych przez Komisję 2 października 2025 r., które mają na celu zapewnienie spójności po ostatniej aktualizacji ram zarządzania gospodarczego;

19. z niepokojem odnotowuje ustalenia Europejskiej Rady Budżetowej, zgodnie z którymi około połowa niezależnych instytucji fiskalnych nie

uczestniczyła formalnie w przygotowaniu średniookresowych planów budżetowo-strukturalnych; jest zdania, że większy udział niezależnych instytucji fiskalnych zwiększyłby przejrzystość i nadzór zewnętrzny w kluczowym momencie transformacji;

Kurs polityki budżetowej

20. podkreśla, że inwestycje publiczne wyraźnie wzrosły w ostatnich latach, przy czym około połowa wzrostu między 2019 a 2025 r. była finansowana przez UE, głównie w ramach RRF; zauważa, że korzyści te powinny utrzymywać się po 2026 r., przynosząc istotne efekty mnożnikowe w państwach członkowskich, a długoterminowy wpływ reform strukturalnych może podnieść potencjalny PKB strefy euro nawet o 1,3 % w latach 2020–2033 w porównaniu ze scenariuszem bez RRF; wyraża zaniepokojenie faktem, że okres obowiązywania RRF kończy się w 2026 r., oraz wpływem, jaki może to mieć na ogólny kurs polityki budżetowej UE; wzywa państwa członkowskie do pełnej realizacji swoich planów odbudowy i zwiększania odporności do sierpnia 2026 r.; przypomina, że dług zaciągnięty w celu finansowania RRF ma zostać spłacony do 2058 r. w sposób zapewniający stałe i przewidywalne zmniejszanie zobowiązań;

21. zauważa, że według Komisji ogólny kurs polityki budżetowej państw członkowskich pozostaje zasadniczo neutralny w 2026 r. pomimo znacznych różnic między państwami członkowskimi;

22. podkreśla, że dochody publiczne oraz wydatki publiczne mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia stabilności budżetów krajowych; przypomina zalecenie Rady dotyczące polityki gospodarczej strefy euro z 17 lutego 2026 r., w którym Rada wzywa do ograniczenia luki podatkowej przez poprawę przestrzegania przepisów prawa podatkowego, w tym przez zwalczanie unikania i uchylania się od opodatkowania, oraz przeciwdziałanie agresywnemu planowaniu podatkowemu; podkreśla, że słabe egzekwowanie przepisów podatkowych oraz walki z unikaniem i uchylaniem się od opodatkowania osłabia stabilność finansów publicznych i przyczynia się do zakłóceń równowagi makroekonomicznej;

23. odnotowuje zmianę podejścia programowego Komisji w obecnym cyklu europejskiego semestru, polegającą na tym, że za wytyczne dla pakietu europejskiego semestru służy Kompas konkurencyjności zamiast rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego; podkreśla, że zmiana ta wzmacnia ukierunkowanie ram semestru; podkreśla znaczenie ciągłości w odniesieniu do zaleceń dla poszczególnych krajów, które w założeniu stanowią wieloletnie i długoterminowe zobowiązania do reform, oraz w odniesieniu do wysiłków państw członkowskich na rzecz realizacji celów długoterminowych; wzywa Komisję do zapewnienia całościowej wizji europejskiej konkurencyjności oraz do dopilnowania, aby długoterminowe priorytety transformacji były nadal konsekwentnie i

spójnie odzwierciedlane w zaleceniach dla poszczególnych krajów w kolejnych cyklach semestru;

Zalecenia dla poszczególnych krajów

24. zauważa, że zalecenia dla poszczególnych krajów obejmują rekomendacje dotyczące polityki fiskalnej, w tym – w stosownych przypadkach – reform budżetowo-strukturalnych; odnotowuje zobowiązanie Komisji do zadbania o to, aby europejski semestr propagował konkurencyjność, stabilność, wzrost gospodarczy, zrównoważony rozwój i sprawiedliwość społeczną, a także by uwzględniał cele zrównoważonego rozwoju ONZ i Europejski filar praw socjalnych; podkreśla, że europejski semestr stanowi kluczowe narzędzie koordynacji rozsądnej polityki gospodarczej i budżetowej w państwach członkowskich, a tym samym chroni makroekonomiczną stabilność unii gospodarczej i walutowej; podkreśla znaczenie zaleceń dla poszczególnych krajów jako filaru koordynacji europejskiej polityki gospodarczej; przypomina, że zalecenia dla poszczególnych krajów są działaniami politycznymi, które stanowią również integralną część średniookresowych planów budżetowo-strukturalnych, krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności oraz zapowiadanych krajowych i regionalnych planów partnerstwa;

25. przypomina o roli zaleceń dla poszczególnych krajów w koordynowaniu priorytetów UE; zauważa brak postępów w skutecznym wdrażaniu zaleceń dla poszczególnych krajów; zauważa, że w latach 2019–2023 w przypadku 25,1 % zaleceń dla poszczególnych krajów nie odnotowano żadnych postępów lub postępy te były niewielkie; wzywa Komisję, aby ponownie przemyślała sposób opracowywania zaleceń dla poszczególnych krajów i podejmowania w związku z nimi działań następczych, w szczególności w odniesieniu do ich przyszłej roli w dostępie do funduszy UE; przypomina swój postulat, aby formułować mniejszą liczbę zaleceń dla poszczególnych krajów i aby zalecenia te były bardziej ukierunkowane;

26. odnotowuje, że w komunikacie z 19 marca 2025 r.[10] Komisja zapowiedziała, iż zamierza dokładniej odzwierciedlić w zaleceniach dla poszczególnych krajów działania, które mają zasadnicze znaczenie dla unii oszczędności i inwestycji;

27. zauważa, że w następnych wieloletnich ramach finansowych zalecenia dla poszczególnych krajów będą odgrywać większą rolę w kierowaniu inwestycjami i reformami na szczeblu krajowym i regionalnym; jest zdania, że przy wyborze reform i inwestycji należy kierować się ich skutecznością w realizacji odpowiednich zaleceń dla

---

10 Komunikat Komisji z dnia 19 marca 2025 r. pt. „Unia oszczędności i inwestycji – Strategia na rzecz zwiększenia zamożności obywateli i konkurencyjności gospodarczej w UE” (COM(2025)0124).

poszczególnych krajów, co pozwoli osiągnąć sprawiedliwą transformację w kierunku zielonej i konkurencyjnej gospodarki europejskiej; podkreśla, że procesowi temu musi towarzyszyć ściślejsza kontrola demokratyczna i większe poczucie odpowiedzialności państw członkowskich;

28. podkreśla rosnące znaczenie zaleceń dla poszczególnych krajów powiązanych z krajowymi i regionalnymi planami partnerstwa; zwraca uwagę, że obecnie nie istnieje przejrzysta ani możliwa do prześledzenia metodyka opracowywania i wyboru zaleceń dla poszczególnych krajów, ani jasność w kwestii, dlaczego jedne zalecenia są proponowane, a inne nie, co rodzi wątpliwości dotyczące rozliczalności i równego traktowania państw członkowskich; wzywa Komisję do wyjaśnienia podstawowych procedur i kryteriów wyboru; podkreśla, że jakiemukolwiek ogólnemu zwiększeniu uprawnień dyskrecjonalnych Komisji muszą towarzyszyć odpowiednie mechanizmy rozliczalności ex post i istotna poprawa przepływu informacji do Parlamentu;

29. zauważa, że zalecenia dla poszczególnych krajów z 2025 r. koncentrowały się w większym stopniu na konkurencyjności i uproszczeniu, zgodnie z priorytetami określonymi w Kompasie konkurencyjności, a jednocześnie podkreślały potrzebę wzmocnienia doskonałości naukowej, badań, innowacji i rozwoju technologii jako kluczowych motorów długofalowej produktywności i odporności; ubolewa, że mniej zaleceń dla poszczególnych krajów poświęca się polityce społecznej i klimatycznej; odnotowuje, że w przypadku niektórych państw zalecenia zawierają rekomendacje dotyczące stopniowego wycofywania dopłat do paliw kopalnych;

30. zauważa, że Komisja traktuje zalecenie dla strefy euro przede wszystkim jako narzędzie sterujące dyskusjami w Eurogrupie; wzywa jednak Komisję do monitorowania realizacji zaleceń dla strefy euro, w tym uwzględniania ich przy opracowywaniu zaleceń dla poszczególnych krajów; ubolewa, że w 2025 r. Komisja nie opublikowała przeglądu wdrażania zaleceń dla strefy euro, co wcześniej było stałym elementem jej raportów o strefie euro; odnotowuje, że zalecenia z 2025 r. nie zawierają żadnych rekomendacji dotyczących zmian klimatu;

Zlikwidowanie luki inwestycyjnej

31. przypomina, że w sprawozdaniu Draghiego jednoznacznie wykazano, iż należy zwiększyć inwestycje publiczne i prywatne oraz przeprowadzić ambitne reformy, aby zwiększyć konkurencyjność UE; wzywa Komisję i państwa członkowskie do przedstawienia strategii zaspokojenia potrzeb inwestycyjnych po 2026 r.;

32. uważa, że unijne ramy zarządzania gospodarczego należy w stosownych przypadkach uzupełnić instrumentami i narzędziami na

szczeblu UE, aby zminimalizować koszty ponoszone przez podatników UE i zmaksymalizować skuteczność dostarczania europejskich dóbr publicznych oraz reagować na ogólnounijne kryzysy, takie jak trwający kryzys w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony; zauważa, że dłużne papiery wartościowe UE mogłyby służyć jako punkt odniesienia, co wzmocniłoby integrację rynków finansowych UE; apeluje o wprowadzenie nowych zasobów własnych w celu finansowania unijnych strategii politycznych; popiera utworzenie Europejskiego Funduszu Konkurencyjności i Europejskiego Funduszu na rzecz Przedsiębiorstw Scale-up;

33. podkreśla, że Rada Europejska zatwierdziła udzielenie Ukrainie pożyczki w wysokości 90 mld euro na lata 2026 i 2027, która ma opierać się na zaciąganiu przez UE pożyczek na rynkach kapitałowych, wspartych przez margines elastyczności budżetu UE;

34. zauważa, że zmieniające się otoczenie geopolityczne wymaga jeszcze większej jedności i solidarności między państwami członkowskimi, zwłaszcza biorąc pod uwagę kwestie bezpieczeństwa UE i jej państw członkowskich; uważa, że wzmocnienie bezpieczeństwa Europy przez ograniczenie zależności strategicznych pozostaje niezbędne dla zapewnienia długoterminowej odporności Unii; popiera wysiłki Komisji na rzecz wypracowania bardziej skoordynowanego podejścia do obronności; zauważa, że Instrument na rzecz Zwiększenia Bezpieczeństwa Europy (SAFE) ustanawia instrument pożyczkowy w wysokości 150 mld EUR na wsparcie inwestycji państw członkowskich w obronność; ubolewa jednak, że instrument SAFE oparto na art. 122 TFUE, co ogranicza nadzór parlamentarny; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wskaźnik wydatków netto oblicza się z wyłączeniem całego współfinansowania krajowego w ramach programów finansowanych przez UE, co zapewnia państwom członkowskim większą przestrzeń fiskalną do inwestowania we wspólne priorytety UE, jak określono w rozporządzeniu (UE) 2024/1263[11], i co w związku z tym przyczynia się do wzmocnienia synergii między budżetem UE i budżetami krajowymi, a tym samym do zmniejszenia fragmentacji i zwiększenia ogólnej efektywności wydatków publicznych w niektórych obszarach, takich jak obronność; podkreśla, że zobowiązanie państw członkowskich do zwiększenia wydatków na obronność nie powinno odbywać się kosztem innych wspólnych priorytetów UE;

35. zauważa, że 16 państw członkowskich uruchomiło krajową klauzulę wyjścia w odniesieniu do wydatków na obronność; podkreśla, że

---

11 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 (Dz.U. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

zapewnia ona państwom członkowskim możliwość elastycznego zwiększenia wydatków na obronność bez konieczności natychmiastowego finansowania takiego zwiększenia za pomocą cięć wydatków lub środków zwiększających dochody; wskazuje, że dzięki tej elastyczności państwa członkowskie mają czas niezbędny do uwzględnienia wyższych wydatków na obronność w budżetach krajowych; podkreśla, że częściowy udział państw znacząco ogranicza prognozowane dodatkowe wydatki obronne z 650 mld EUR do około 297–337 mld EUR;

36. ostrzega, że wydatki na obronność mają charakter inwestycji konsumpcyjnej i nie zwiększają potencjału produkcyjnego gospodarki; uważa, że wydatki obronne nie powinny być długoterminowo finansowane przez zwiększanie zadłużenia;

37. podkreśla znaczenie zwiększania spójności i współpracy w inwestycjach obronnych pomiędzy państwami członkowskimi, zwłaszcza w odniesieniu do strategicznych elementów infrastruktury lub systemów uzbrojenia, które są zbyt kosztowne dla poszczególnych państw, w kontekście pilnej potrzeby rozbudowy europejskiego sektora obronnego oraz zapewnienia długoterminowego bezpieczeństwa i autonomii strategicznej;

38. przypomina, że Komisja nigdy nie wszczęła procedury dotyczącej nadmiernego zakłócenia równowagi, mimo że w niektórych państwach członkowskich występują powtarzające się zaburzenia równowagi na rachunku obrotów bieżących; odnotowuje, że Komisja oceni występowanie zakłóceń równowagi makroekonomicznej w siedmiu państwach członkowskich wybranych do szczegółowej oceny sytuacji w sprawozdaniu przedłożonym w ramach mechanizmu ostrzegania na 2026 r.;

°

° °

39. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.